



Relevante nettsted

Domstoladministrasjonens internasjonale arbeid

<https://www.domstol.no/nca>

Europarådet-CEPEJ

<https://www.coe.int/en/web/cepej/>

EU-nettverket ENCJ

<https://www.encj.eu/>

Europarådets dommerråd, CCJE

<https://www.coe.int/en/web/ccje/home>

Lovdata nyhetsbrev om europolov

<https://europolov.no/nyhetsbrev>

Oversatte rettsavgjørelser

<https://lovdata.no/register/dommerEngelsk>

Nettverk for Høyesterett, ACA Europe

<http://www.aca-europe.eu/index.php/en/>

Har du forslag til hvordan nyhetsbrevet kan forbedres? Tips til tema? kontakt OSS:

Internasjonaltsekretariat@domstol.no

Internasjonalt arbeid

Velkommen til tredje utgave av nyhetsbrevet fra DAs internasjonale sekretariat! Nyhetsbrevet publiseres cirka fire ganger i året, og presenterer først og fremst aktuelt stoff fra aktiviteter knyttet til norske domstolers og Domstoladministrasjonens (DA) internasjonale arbeid.

I dette nyhetsbrevet kan du lese mer om EØS-samarbeidet i Kroatia. DA er program- og prosjektpartner for EØS-midlene, og bistår i rettsoppbyggende arbeid i tre prosjekter i Kroatia.

Du kan også lese om webinarer og møter som internasjonalt sekretariat har organisert og gjennomført i regi av EØS-midlene den siste tiden. Vi presenterer også aktuelle nyheter, og du finner lenker til rapporter fra internasjonale organ som CEPEJ, ENCJ, Europarådet (CoE) etc.

EØS-midlene – Kroatia

Norske domstoler bidrar til å styrke rettsstaten i Kroatia

EØS-midlene har to mål - bidra til sosial og økonomisk utjevning og å styrke forholdet mellom Norge og mottakerlandene i Europa. Et velfungerende rettssystem er grunnleggende i et demokratisk samfunn basert på rettsikkerhet, er også en viktig forutsetning for sunn økonomisk utvikling. Derfor brukes EØS-midlene blant annet til rettsoppbyggende arbeid. Gjennom EØS-ordningen er DA programpartner i flere land. I dette nyhetsbrevet presenterer vi arbeidet i Kroatia:

Formålet med justisprogrammet i Kroatia er å styrke «rule of law» og arbeidet for rettsstatsutvikling. DA samarbeider med Justisdepartementet i Kroatia om tre konkrete prosjekter som omhandler:

- Infrastruktur: renovering av en domstol i Split. Støtte til (promotering av) digitale løsninger for domstoler, samt hospitering for kroatisk dommere til European Court of Human Rights (ECHR)
- Videreutvikling av metodologi for evaluering av dommere
- Rettsmekling og økt bruk av alternative tvisteløsninger

Norske og kroatisk eksperter deltar i prosjektene. Det gode faglige samarbeidet, samt tilliten mellom eksperter, er en viktig plattform for å videreføre arbeidet med rettsstatsutvikling. På denne måten vil norske fagetater også kunne følge utviklingen av kroatisk justissektor, bidra til innretning av EØS-justisprogrammet, og sikre løsninger som er i tråd med felles gjeldende prinsipper for rettsstatsutvikling.

DA webinar – EØS «Towards an ideal court president profile»

Som en del av EØS-samarbeidet, arrangerte internasjonalt sekretariat et webinar 10. juni 2021, med tittelen «Towards an ideal court president profile».

Temaet for webinarret var domstolledelse og evaluering, herunder hvordan domstolledere/dommere rekrutteres, hvordan domstolledere følger opp dommere i ulike land, hvilke vurderinger og kriterier som legges til grunn, og hvordan man best mulig utnevner dommere slik at prosessen er effektiv og åpen.

Deltakere (dommere og ansatte ved Justisdepartementet) i DA`s samarbeidsland Kroatia og Litauen presenterte sine respektive systemer og prosessene for innstilling og vurdering av dommere og domstolledere.

Du kan lese referatet fra webinarret [her](#)

Møte med det svenske domstolsverket

DA ønsker å holde tett kontakt med våre nordiske søsterorganisasjoner, og utvekslinger av erfaringer var på agendaen da DA hadde møte med Domstolsverket (DV) i Sverige. Internasjonalt sekretariat møtte sine svenske kolleger ved Rättsavdelningen, Enheten för internationella relationer, til videomøte.

Mange like utfordringer

Internasjonalt sekretariat redegjorde for sitt internasjonale arbeid. Deretter ble Sveriges domstolers internasjonale virksomhet presentert, som retter seg mot langsiktig innsats på to hovedområder; internasjonalt utviklingsarbeid og fredsfrømmende arbeid. For dette har de en ekspertbase og sender personell til oppdrag i mange land, blant annet Albania, Armenia, Bosnia-Hercegovina, Palestina, men også innenfor EU-prosjekt i land som Bulgaria og Ukraina. (DV`s internasjonale avdeling har 9 ansatte, 5-6 utsendte eksperter, samt 50 registrerte eksperter i sin ekspertdatabase).

De to landene står overfor mange liknende utfordringer, og mulighetsrommet for utveksling av erfaringer og kunnskap stod i fokus. Det er nyttig å tenke høyt omkring hvordan man jobber, og DA hentet inspirasjon fra den svenske modellen for internasjonalt arbeid. Konklusjonen var at vi kan lære av hverandres erfaringer, og kanskje også iverksette felles tiltak og samarbeid.

DA og norske dommere i Bosnia-prosjekt

Sammen med domstolrådene i Bosnia-Hercegovina (HJPC) og Nederland (RvdR) er DA engasjert i et prosjekt for å utvikle domstolene i Bosnia. Prosjektet er delfinansiert av Norge, via UD.

Prosjektets mål er blant annet å utvikle domstolene, spesielt gjennom bedre saksbehandling og ledelse av domstolene. Her jobber norske og nederlandske dommere sammen med de bosniske domstolene.

En annen del av prosjektet er å se på uavhengighet, ansvarlighet og kvalitet. Her er det nå utarbeidet en rapport ut fra en modell med indikatorer som er utviklet av European Network of Councils for the Judiciary (ENCJ). Det anbefales også forslag til utbedringer og prioriteringer for å forbedre uavhengighet, ansvarlighet og kvalitet. Se mer [her](#)

Dommerdialog med England og Wales

Det er opprettet en dialog mellom dommere i Norge og England og Wales for å utveksle erfaringer. I et første møte i april diskuterte blant annet Bård Tønder, Magni Elsheim og Wiggo Storhaug Larssen domstolenes håndtering av

pandemien med kollegaer på andre siden Nordsjøen. Både saksbehandling og smittevern har i hovedsak gått bra i begge jurisdiksjoner.

Dialogen skal fortsette med andre tema i 2021.

Nye mål for internasjonalt arbeid

Styret i DA har vedtatt en ny mål- og handlingsplan for internasjonalt arbeid. Hovedmålene er at:

- DA skal gjennom deltakelse i europeisk domstolssamarbeid innhente og bidra til god praksis for uavhengige domstoler, preget av rettsikkerhet og høy tillit.
- DA skal ved ekstern finansiering bidra til rettsoppbyggende arbeid i andre land som en del av norsk utenrikspolitikk. Arbeidet skal bidra til velfungerende, uavhengige domstoler og rettssikkerhet for innbyggerne i de land vi samarbeider med.
- DAs internasjonale virksomhet skal bidra med internasjonale erfaringer inn i arbeidet med strategisk plan.

[Her kan du lese mål- og handlingsplanen \(pdf\).](#)

Andre aktuelle rapporter og nyheter:

Europarådet (CoE)

Europarådet har nylig utgitt en [serie tematiske faktaark](#) som gir en oversikt over utvalgte lovgivnings- og rettspraksisutviklinger i medlemslandene, etter dommer og avgjørelser truffet av EU-domstolen.

Europarådet utstedte i juni 2021 retningslinjer (og et forklarende notat) for bruk av online dispute resolution mechanisms (ODR)

Disse retningslinjene, utarbeidet av den europeiske komiteen for juridisk samarbeid, gir medlemslandene veiledning i forhold til rettferdig prosedyre (herunder access to justice, effektiv saksbehandling, rett til begrunnet avgjørelse, håndheving av avgjørelsen, rett til domstolskontroll i saker som involverer automatiserte avgjørelser), åpenhet i bruken av online dispute resolution mechanisms (ODR) og krav til høringer, samt spesielle spørsmål knyttet til IKT-karakteren til ODR (cybersikkerhet og menneskerettighetsbeskyttelse, inkludert beskyttelse av personopplysninger).

Les mer om retningslinjene [her](#)

Nye retningslinjer for å effektivisere rettshjelpsordninger

Europarådets ministerkomité har vedtatt et sett med retningslinjer for de 47 medlemslandene for å hjelpe dem med å forbedre funksjoner for rettshjelp innen sivilrett og forvaltningsrett. Les mer [her](#)

Retningslinjene kan lastes ned [her](#)

CEPEJ

CEPEJ (Europarådets kommisjon for effektivitet i rettspleien) er opprettet av Europarådet. Målet til CEPEJ er å bidra til forbedret effektivitet og økt rettssikkerhet i rettsvesenet til Europarådets 46 medlemsland. DA er medlem for Norge.

European Day of Justice

Hvert år rundt 25. oktober markeres European Day of Justice i mange land. I Norge har både Høyesterett og flere andre domstoler flere ganger arrangert «Rettens dag» eller «Åpent hus» i forbindelse med dette. Hvis noen ønsker å arrangere dette i år så er det fint om dere varsler DA, så skal vi gjøre det vi kan for å bidra til å gjøre arrangementet kjent, også i Europa. For de som har tilgang til domstolenes intranett, så finner du mer informasjon og eksempler på program og presentasjoner hvis du søker på «Rettens dag». Du kan også lese mer om European Day of Justice på nettsidene til CEPEJ her: <https://www.coe.int/en/web/cepej/events/european-day-of-justice>

Junior Crystal Scales of Justice

Masterstudenter i juss, som skriver om effektivitet i rettspleien, kan være med å konkurrere om Junior Crystal Scales of Justice. Det er en pris opprettet av CEPEJ (Europarådets kommisjon for effektivitet i rettspleien). Fristen for å nominere er satt til 20. november. Du kan lese mer her: <https://www.coe.int/en/web/cepej/junior-european-crystal-scales-of-justice-prize>

CEPEJ Plenarmøte

I CEPEJ sitt 36 plenarmøte, avholdt 16. og 17. juni 2021, sto Artificial intelligence (AI) på agendaen. Utviklingen av informasjonsteknologi og integreringen av kunstig intelligens i rettssystemer er nå en integrert del av rettsreformer i mange av Europarådets medlemsland.

På dagsorden stod det også å vedta en rekke verktøy utarbeidet av ulike arbeidsgrupper i CEPEJ, herunder et veikart for å opprette et sertifiseringsorgan for AI-verktøy til bruk i justissektoren.

Retningslinjer for bruk av videokonferanse/digitale høringer i rettsaker var et annet tema for plenarmøtet, etter anmodning fra flere medlemsland. Disse retningslinjene gir veiledning til medlemsland og domstoler for å sikre at bruk av videokonferanse i rettsaker ikke undergraver retten til «fair trial» nedfelt i artikkel 6 i den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK).

CEPEJ vil også vedta en håndbok for å utvikle såkalte «dashboards» til domstolledelse. Et dashboard er et verktøy som samler data og hjelper domstoler med å gjøre systematiske sammenligninger av blant annet ulike produktivetsindikatorer. Håndboken gir praktiske retningslinjer for domstolledere og dommere om hvordan du utvikler slike dashboards. Tekstene som ble vedtatt blir tilgjengelige på CEPEJs nettsider snarlig. Link til agenda for møtet finner du [her](#)

CEPEJ publikasjon – studie som omhandler håndhevelse av rettsavgjørelser

SPECIFIC STUDY
OF THE CEPEJ ON
ENFORCEMENT
AGENTS



Basert på data fra 2018 samlet inn og behandlet av CEPEJ, utarbeidet av International Union of Judicial Officers (UIHJ), er det publisert en studie som går på håndhevelse av rettsavgjørelser.

Studiet dekker relevante tema innen håndhevelse av rettsavgjørelser i Europarådets 47 medlemsland, samt tre observatørstater (Israel, Kasakhstan og Marokko), med særlig fokus på effektivitet. Studien som er vedtatt av CEPEJ-arbeidsgruppen for evaluering (CEPEJ-GT-EVAL), utgjør et supplement til [CEPEJs evalueringsrapport for rettssystemer i Europa](#) publisert i oktober 2020.

Studien er publisert på CEPEJ-STAT (<https://www.coe.int/en/web/cepej/cepej-stat>).

Specific study on enforcement agents: <https://rm.coe.int/cepej-specific-study-on-enforcement-agents-uihj-2018-data-en-version-2/1680a2a2d4>

ENCJ

European Network of Councils for the Judiciary (ENCJ) består av nasjonale institusjoner i EUs medlemsland. Vilkår for medlemskap i ENCJ er at institusjonen er ansvarlig for administrasjonen av den uavhengige dømmende myndighet og er selvstendig i forhold til statens utøvende og lovgivende myndigheter. Da Norge ikke er medlem i EU har DA observatørstatus i ENCJ, men har i mange år deltatt i arbeidsgrupper på lik linje med medlemsland.

ENCJ strategi vedtatt

Under ENCJ sin generalforsamling, avholdt 2. juni 2021, ble følgende dokumenter vedtatt:

[Report on the Independence, Accountability and Quality of the Judiciary](#)

[Report on Access to fair and impartial courts: guaranteeing access to justice in times of crisis](#)

[ENCJ Strategy 2022-2025 and work plan 2021-2022](#)

ENCJ bidrag til Rule of law rapport

ENCJ bidrar til EU-kommisjonens Rule of Law rapport for 2021. ENCJ's bidrag (som blant annet refererer til rettsikkerhetssituasjonen i Polen og Ungarn) kan du lese mer om [her](#):

Report on the economic value of the judiciary

Rettsvesenets rolle i det økonomiske systemet.

Rettsystemet og rettsvesenet som anvender og håndhever det, har vidstrakt innvirkning på økonomisk atferd og dermed på nasjonal økonomi. Imidlertid er de underliggende mekanismene og omfanget av disse effektene lite kjent. ENCJ har i samarbeid med Universitetet i Utrecht gjennomført en pilotstudie for å se på rettsvesenets rolle i et økonomisk perspektiv. Irland, Italia, Litauen, Nederland og Norge er blant landene som blir analysert. Les hele rapporten [her](#)

CCJE

CCJE's president, Nina Betetto, presenterer resultater av arbeidet til CCJE for Europarådet – les hele talen [her](#)

CCJE har også en rekke prinsipielle uttalelser om dommere og domstoler som du finner her:

<https://www.coe.int/en/web/ccje/ccje-opinions-and-magna-carta>

“Civil Courts Coping with Covid-19” - E-bok tilgjengelig for nedlasting

Professor Anna Nylund og flere skriver om hvordan domstolene i en rekke land håndterte Covid-tiltak. De har publisert en bok om domstoler (og mekling) i koronaens tid. Boken har kortere bidrag fra 23 land. Den er tilgjengelig i open access på:

<https://boeken.rechtsgebieden.boomportaal.nl/publicaties/9789462362048#5>

Domstolenes årsrapport for 2020 er publisert

Les rapporten her: <https://www.domstol.no/arsrapport-2020/aktiviteter-og-resultat/styrka-uavhengighet/>